

UTIKAD

Lojistik Sektöründe Eğilimler ve Beklentiler

2021

Yönetici Özeti: 2020 yılının eğilimleri

- Sektör için 2020 yılı istikrarlı geçti ve işletmeler 2021'den ümitli.
- Lojistik işletmelerinin %46'sı, 2020 yılında iş hacimlerinin arttığını belirtti. İşlerinde olumsuz geri bildirimde bulunanların oranı da %25 olarak gerçekleşti. Araştırmaya katılan işletmelerin hiçbirinin "çok olumsuz" değerlendirmesinde bulunmaması sektörün 2021 yılı için pozitif sinyaller vermektedir.
- Müşteriler lojistik sektörüne olan güven düzeyi geçtiğimiz yıla göre artış gösterdi (2020 Güven düzeyi %46 Orta, %41 Yüksek, %9 Düşük, %2 Çok düşük, %2 Çok yüksek).
- 2020 yılında firmalar fiyat seviyeleri (%83) ve hizmet hızı (%42) konularında rekabetçi olmaya çalıştı.
- Firmalar en çok fiyat odaklı rekabet (%72) ve stratejik plan eksikliği (%57) konularında sorunlarla karşılaştı.
- Geçtiğimiz yıla benzer şekilde E-ticaret/perakende sektörü 2020 yılında en çok fırsat sunan sektör oldu (%68 Çok yüksek + %24 Yüksek).
- Geçen yıldan farklı olarak katılımcıların yarısından fazlası, hizmet ağını genişletme ve yeni müşteri kazanma stratejilerine önem verdi. Dijitalleşme stratejisi firmaların gündeminde değil.
- Eğitime ayrılan bütçe %61 oranında aynı kaldı.
- COVID-19 en çok lojistik süreçlerin yönetimi (%48) ve insan kaynakları yönetimi (%48) konularında etki gösterdi. Firmalar yaşanan sorunlar ile teknolojik altyapı (%76) ve güçlü müşteri ilişkileri (%61) yönleri ile başa çıkmaya çalıştı.
- Birçok işletme uzaktan çalışma (%54) ve çalışma saatlerinin azaltılması (%37) gibi önlemler aldı.

Yönetici Özeti: 2021 ilk yarısının beklentileri

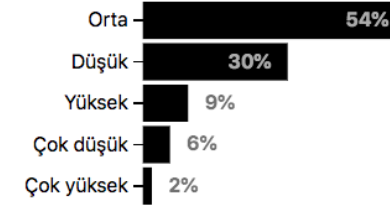
- Lojistik sektörü, Türkiye'nin makroekonomik hedeflerinin gerçekleşmesi konusunda kararsız (Güven düzeyi %54 Orta, %30 Düşük, %9 Yüksek).
- Sektör büyüme (%43 büyüyecek - % 46 değişmeyecek) ve yabancı sermaye (%31 artacak) konularına 2019 yılına göre daha iyimser bakıyor.
- Gelecek altı aylık dönemde katılımcıların %70'i yatırım planlıyor. Teknoloji ve insan kaynakları konuları yatırım yapılması planlanan en önemli alanlar olarak öne çıkıyor.
- Sektör, yeni personel istihdam etme konusunda istekli (%74).
- Sürdürülebilir/yeşil projelere yatırım bu yıl da gündemde değil (%57).
- Vergi düzenlemeleri / finansal teşvik konuları (%76) ve gerekli mevzuat değişiklikleri (%67) sürdürülebilirlik adına ele alınması gereken konular olarak öne çıkıyor.
- Buna bağlı olarak kamudan, mevzuat düzenlemeleri beklentisi (%74) devam ediyor.
- Üniversite-sanayi iş birliği kapsamında proje yapılması düşünülmüyor (%66).
- Dijitalleşme açısından bakıldığında gelecek 5 yıllık süreçte Robotik ve Otomasyon sistemleri (%74) ve Büyük Veri Analizi (%67) konularının sektöre olan etkilerinin en fazla olması bekleniyor.

Güven Ortamı

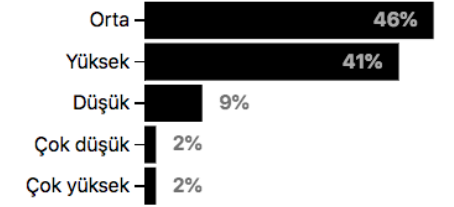
- Pandemi ile beraber e-ticaret sektöründeki yoğun talep artışı, lojistik sektöre olan talebi olumlu yönde etkilemiştir (%46 olumlu ve çok olumlu).
- Türkiye'nin makro ekonomik hedeflerinin gerçekleşmesine yönelik güven düzeylerinin ihtiyatlı bir değerlendirme içerdiği gözlenmektedir (%84 orta ve düşük).
- Sektör, müşterilerine yansıttığı "güven algısı" kapsamında yükselişte (%41 yüksek)

Araştırma Yılı 2020 x

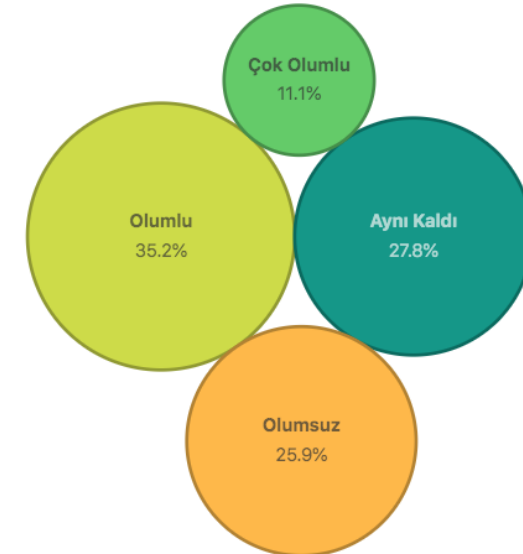
Önümüzdeki 6 aylık dönemde, ülkemizin makro ekonomik hedeflerinin gerçekleşmesine yönelik güven düzeyinizi belirtiniz.

Lojistik sektörünün hizmet verdiği işletmelerin (müşterilerinin), lojistik sektöre olan güven duygusu hangi seviyededir?

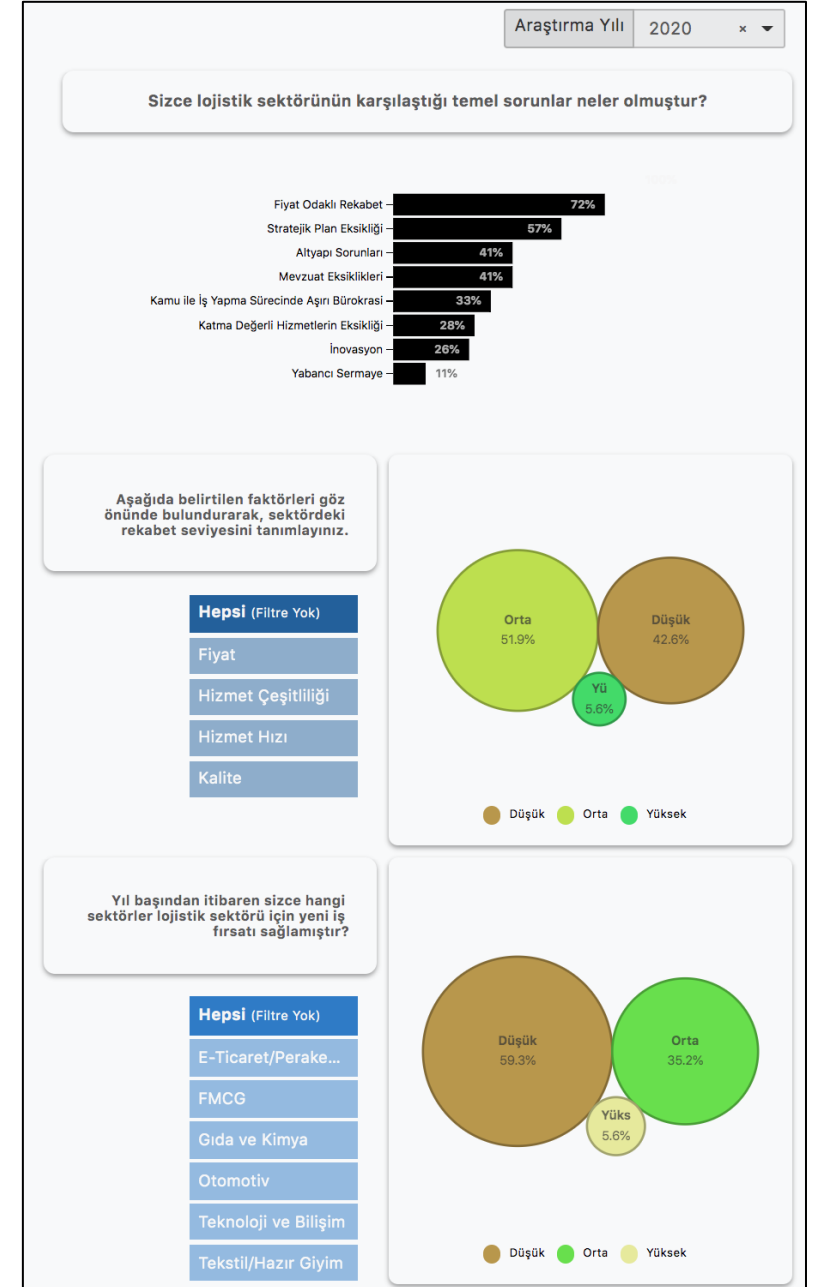

İşlerinizin hacminde yıl başından itibaren nasıl bir değişim olmuştur?

Lojistik Ekosistemi

- Katılımcıların 72'si lojistik sektörünün karşılaştığı temel sorunu “fiyat odaklı rekabet” olarak belirtmiştir.
- Türkiye’de lojistik sektörünün “fiyat” konusunda çok büyük bir rekabette ile karşı karşıyadır. Bu durum, özellikle küçük ve orta boylu işletmelerin sektörde sürdürülebilirliği konusunda önemli sorunlar ortaya çıkarabilmektedir.
- 2020 yılında “e-ticaret/perakende” (%93 yüksek ve çok yüksek) ile gıda ve kimya sektörünün (%80 yüksek ve çok yüksek) önemli düzeyde iş fırsatları sunduğu belirlenmiştir.

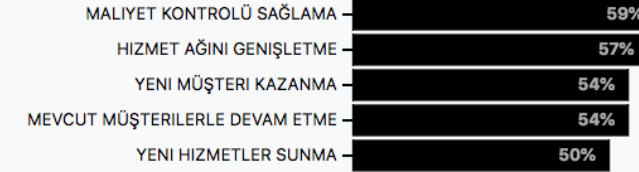

Lojistik Ekosistemi

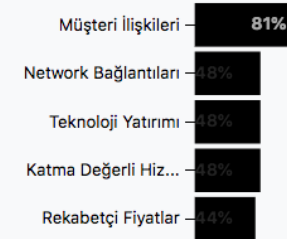
- Geçen yıldan farklı olarak katılımcıların yarısından fazlası, hizmet ağını genişletme ve yeni müşteriler kazanırken mevcut müşterileri korumaya yönelmiştir.
- Sektörün iş hacminin 2020 yılında artması, geçen yıl gözlemlenen “yeni müşteri kazanma” odağının “hizmet ağını genişletme” olarak değişmesini sağlamıştır.
- Katılımcıların yeni müşteri kazanımında en önemli faktör olarak yine, geçen yıldan da yüksek bir oranla, “müşteri ilişkileri (%81)” ön plana çıkmaktadır.
- Rekabetin yoğunlukla fiyat odaklı olduğu belirtilen sektörde, müşteri kazanmada diğer faktörlerle karşılaştırıldığında “rekabetçi fiyatlar”ın en az rolü oynadığı izlenmektedir (%44).**

Araştırma Yılı 2020

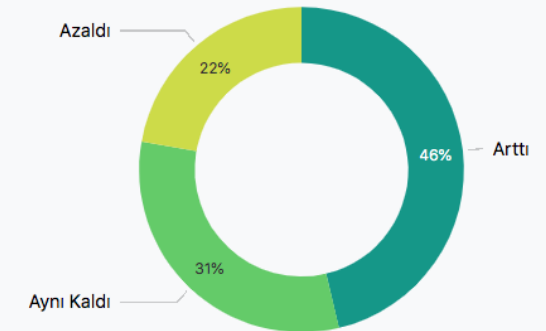
Yıl başından itibaren öncelik verdiğiniz karar ve stratejiler hangileri olmuştur?

Yeni müşteri kazanmanızı sağlayan en önemli faktörler nelerdir?

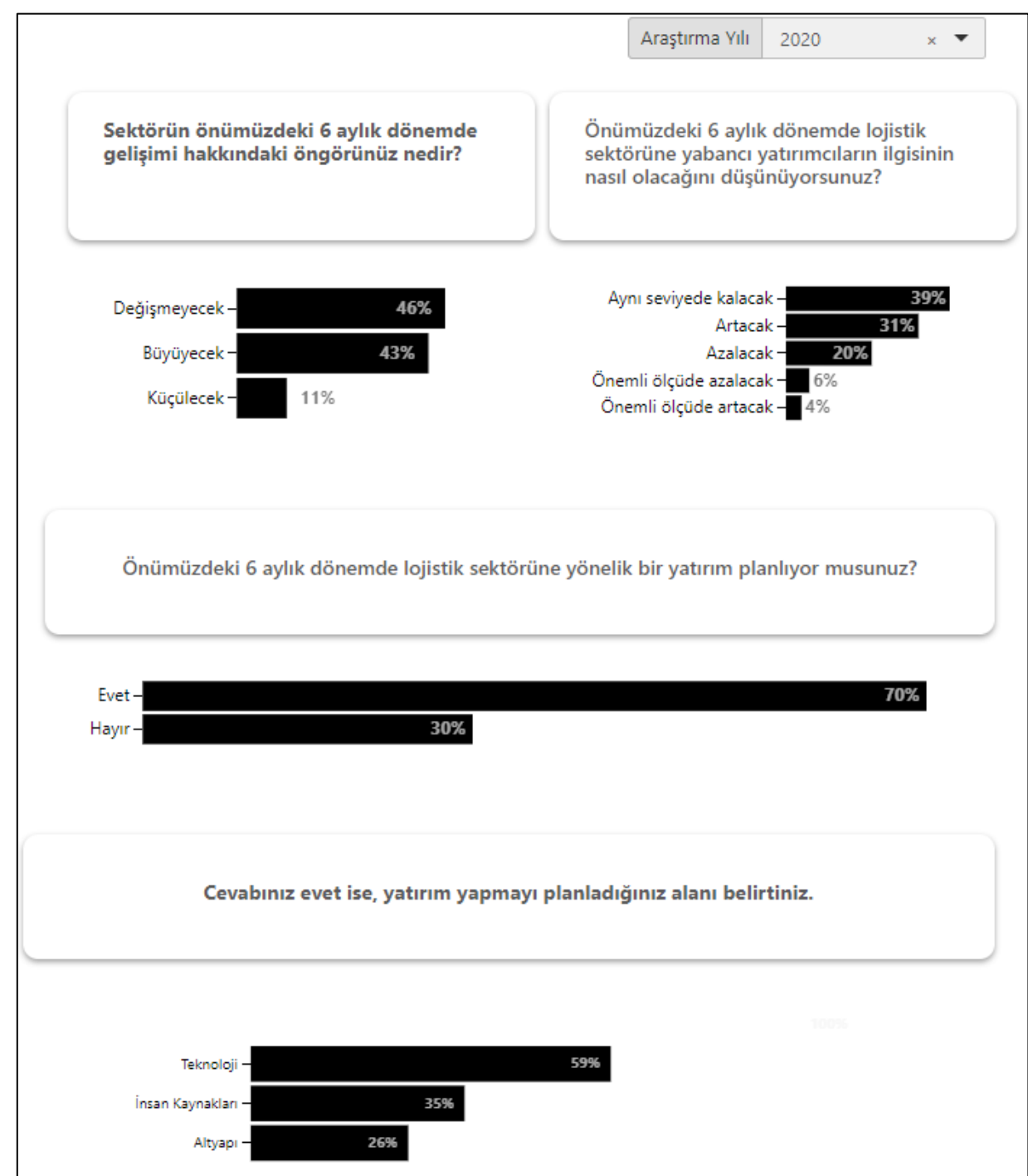

Yıl başından itibaren müşteri talepleri nasıl bir değişim gösterdi?

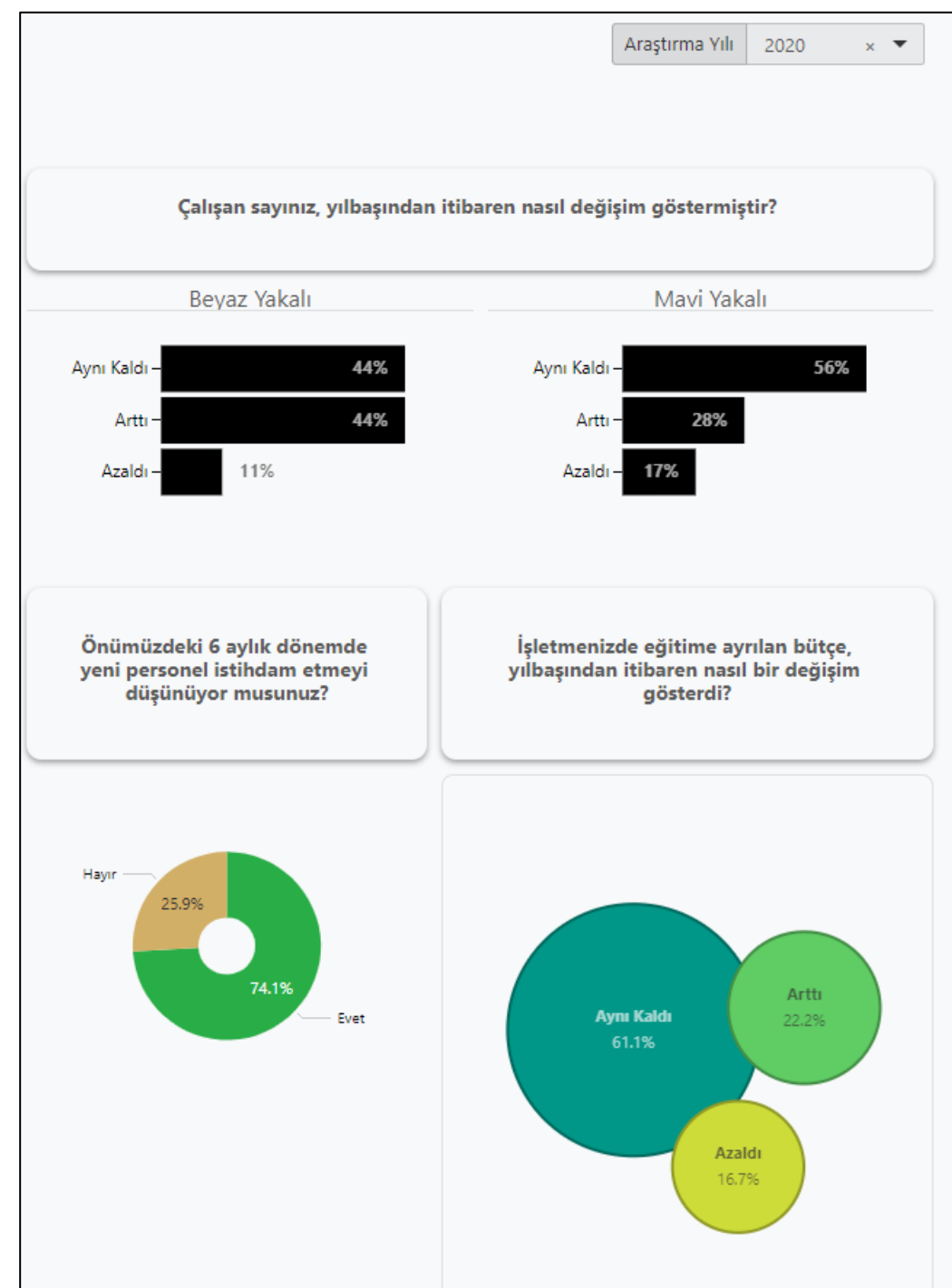
Finansman ve Yatırım

- **Sektör önümüzdeki altı aylık dönemde büyüme beklentisi içerisinde. Yatırımlar çoğunlukla teknoloji ve altyapı odaklı planlanıyor.**
- 2021 yılının ilk yarısında katılımcıların %46'sı sektörün finansal hacminde önemli bir değişiklik beklemezken, %43'ü büyüme beklentisi içerisinde. Her on kişiden birisi altı aylık süreçte lojistik sektöründe küçülme beklemektedir.
- Katılımcıların yüzde yetmiş lojistik sektörüne olan yabancı yatırımcıların ilgisinin artacağını ya da aynı seviyede kalacağını düşünmektedir.
- Katılımcıların yüzde yetmiş altı aylık süreçte yatırım planladığını belirtmiştir (Bir önceki dönem %58).
- Yatırım planlamalarında çoğunlukla "Teknoloji (%59)", "İnsan Kaynakları (%35)" ve "Altyapı (%26)" konuları öne çıkmaktadır.

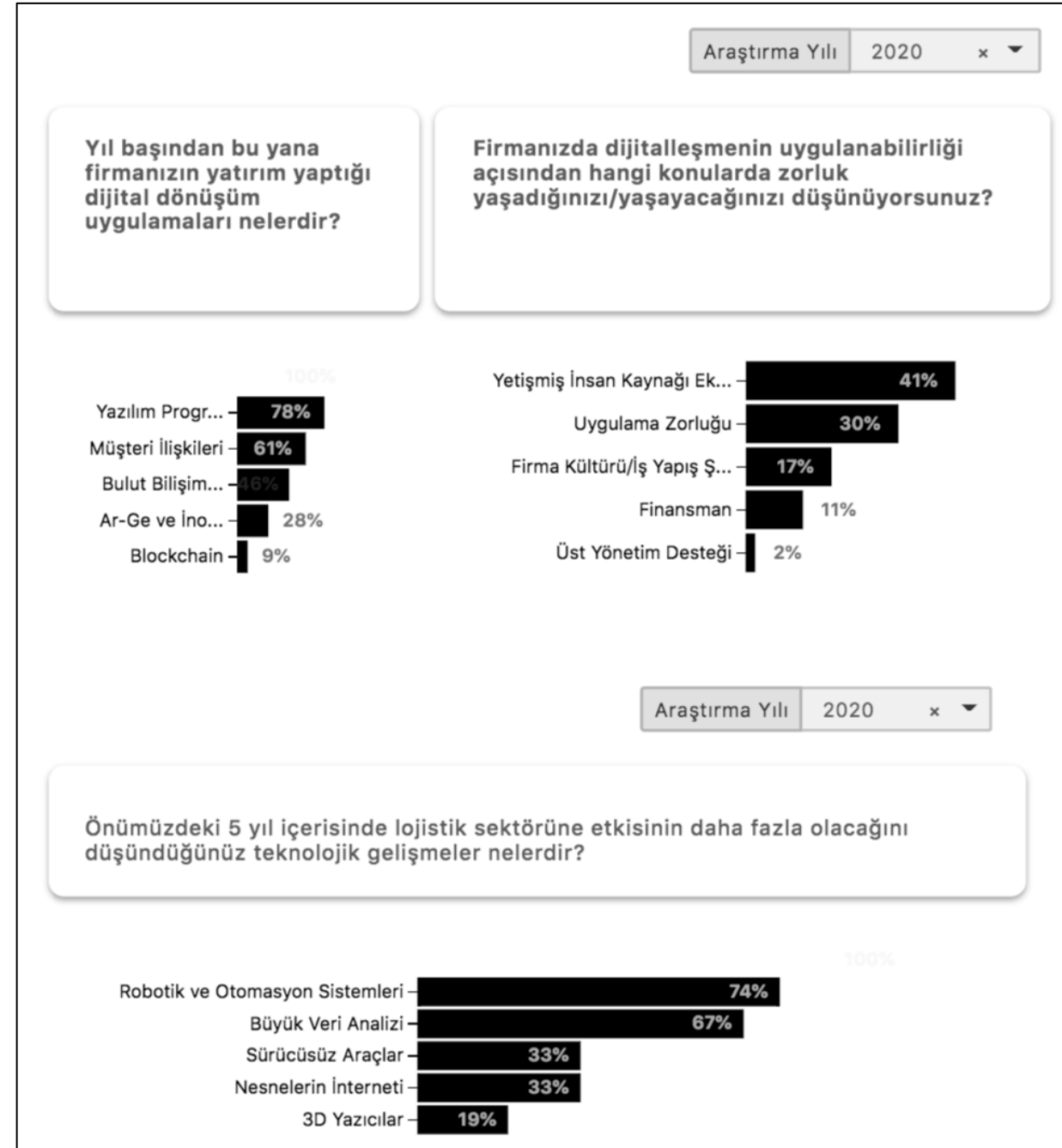
İnsan Kaynakları

- **Lojistik sektöründe istihdam artışı bekleniyor. Eğitime ayrılan bütçeler nispeten aynı kaldı.**
- 2020 yılında işletmelerin %44'ü beyaz yakalı çalışan sayısında, %28'i ise mavi yakalı çalışan sayısında artışa gitmiştir.
- Sektördeki işletmelerin çoğunluğu ise çalışan sayılarında önemli bir değişim olmadığını belirtmiştir.
- Her dört işletmeden üçü, önümüzdeki altı aylık dönemde yeni personel istihdam etmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Bu oran bir önceki araştırma dönemine göre %5'lik bir artış göstermiştir.
- Katılımcılar işletmelerinde eğitime ayrılan bütçelerde yıl içerisinde önemli bir değişim olmadığını belirtmiştir (%61). 2019 yılı ile kıyaslandığında, yıl içerisinde eğitime ayrılan bütçede artışa giden işletme oranı %33'ten %22'ye gerilemiştir.

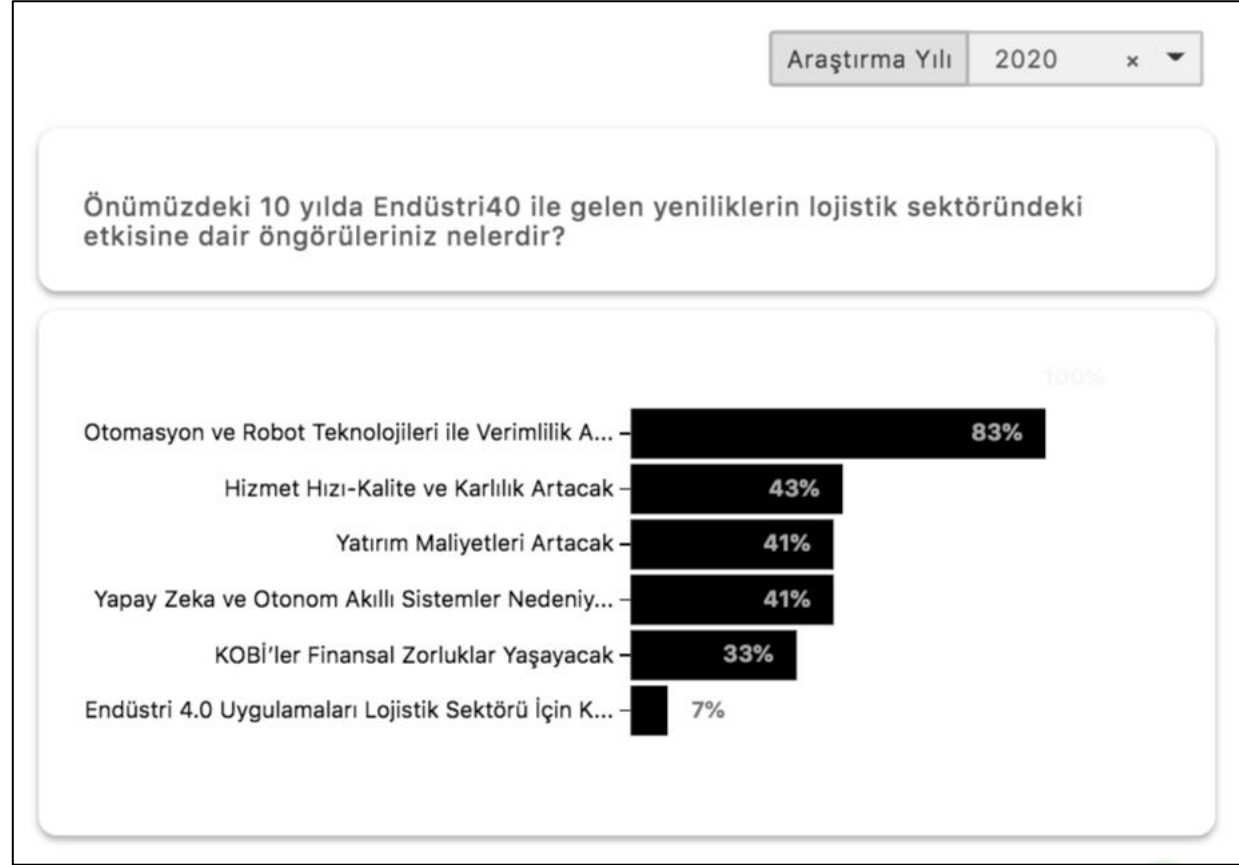
Dijitalleşme ve Endüstri 4.0

- Katılımcılar, yatırım yaptığı alandan bağımsız olarak, “önümüzdeki 5 yıl içerisinde lojistik sektörüne etkisinin daha fazla olacağını düşündüğünüz teknolojik gelişmeler nelerdir” sorusuna ağırlıklı olarak “büyük veri analizi” ve “robotik ve otomasyon sistemleri” cevaplarını vermiştir.
- Dijital uygulamalardaki karşılaşılan zorluklara ağırlıklı olarak “yetişmiş insan kaynağı” ve “uygulama zorluğu” cevapları verilmiştir.
- Müşteri ilişkileri konusunda dijitalleşme uygulamaları yapan firmalarda “uygulama zorluğu” nun “yerini firma kültürü” almıştır.

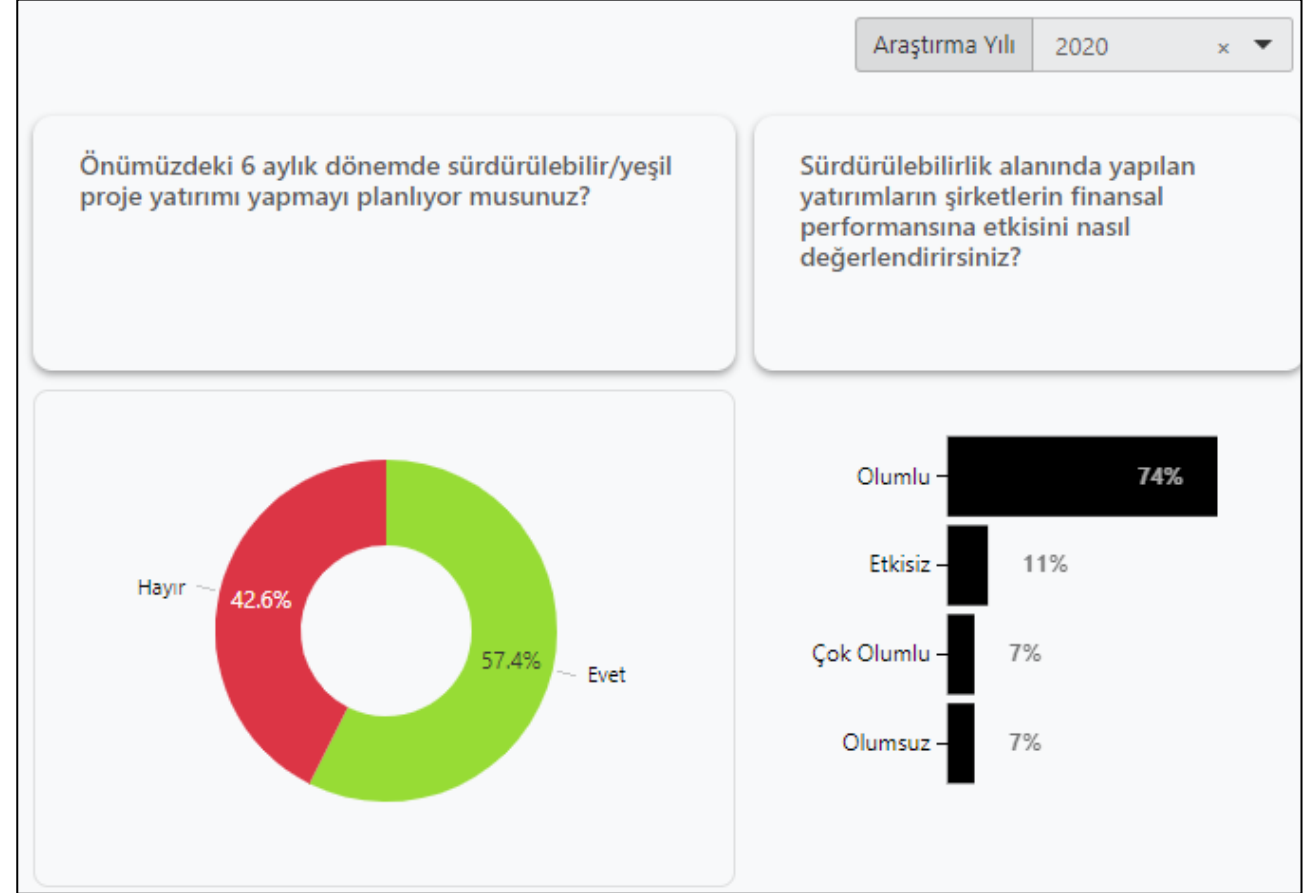
Dijitalleşme ve Endüstri 4.0

- Katılımcıların önümüzdeki 5 yıl için “otomasyon ve robot teknolojileri ile verimlilik artışı olacak (%83)” öngörüsünde hemfikir oldukları gözlemlenmiştir.

Sürdürülebilirlik

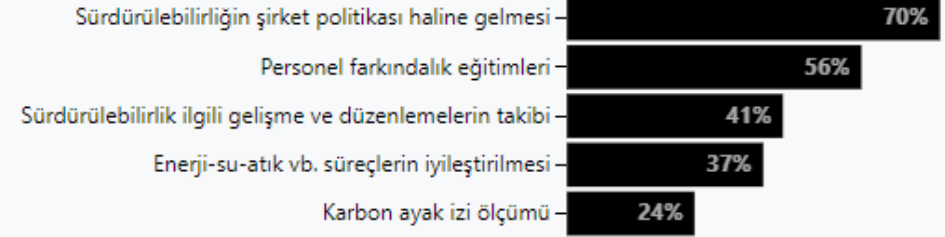
- Sürdürülebilirlik projelerine olan ilgi artsa da yapılan uygulamalar sınırlı kalıyor.
- Önümüzdeki altı aylık dönemde sürdürülebilirlik/yeşil proje anlamında yatırım yapmayı planlayan işletmelerin oranı %57 olarak gerçekleşmiştir.

Sürdürülebilirlik

- Lojistik sektöründe faaliyet gösteren işletmeler sürdürülebilirliği çoğunlukla şirket politikası haline getirmişlerdir (%70). Personel farkındalık eğitimleri geçtiğimiz yıla oranla yüzde on beş azalarak %56'ya gerilemiştir.
- Sektör, vergilendirme, finansal teşvik ve yasal düzenleme konularında iyileştirmeler bekliyor.**
- Sürdürülebilirlik anlamında katılımcılar en çok fayda sağlayabilecek iyileştirmeler arasında sırasıyla **“Vergi düzenlemeleri ve finansal teşvikler (%76)”**, **“Yasal düzenlemeler (%67)”** ve **“Belgelendirme (%41)”** konularını göstermişlerdir.

Yıl başından bu yana firmanızda sürdürülebilirlik çerçevesinde yaptığınız faaliyetler nelerdir?

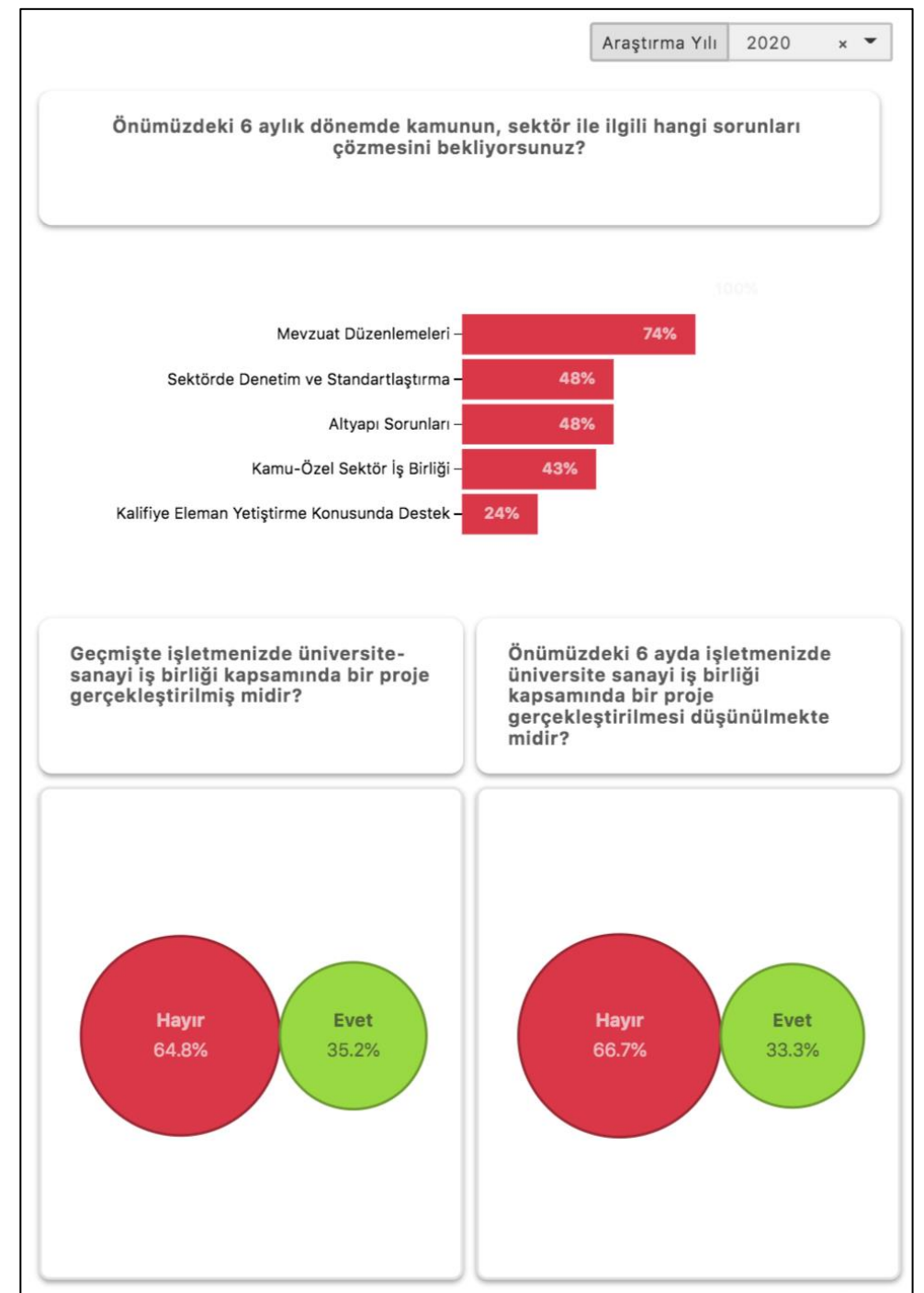

Sektörde sürdürülebilir uygulamaların artmasına katkıda bulunacağını düşündüğünüz itici güçler nelerdir?

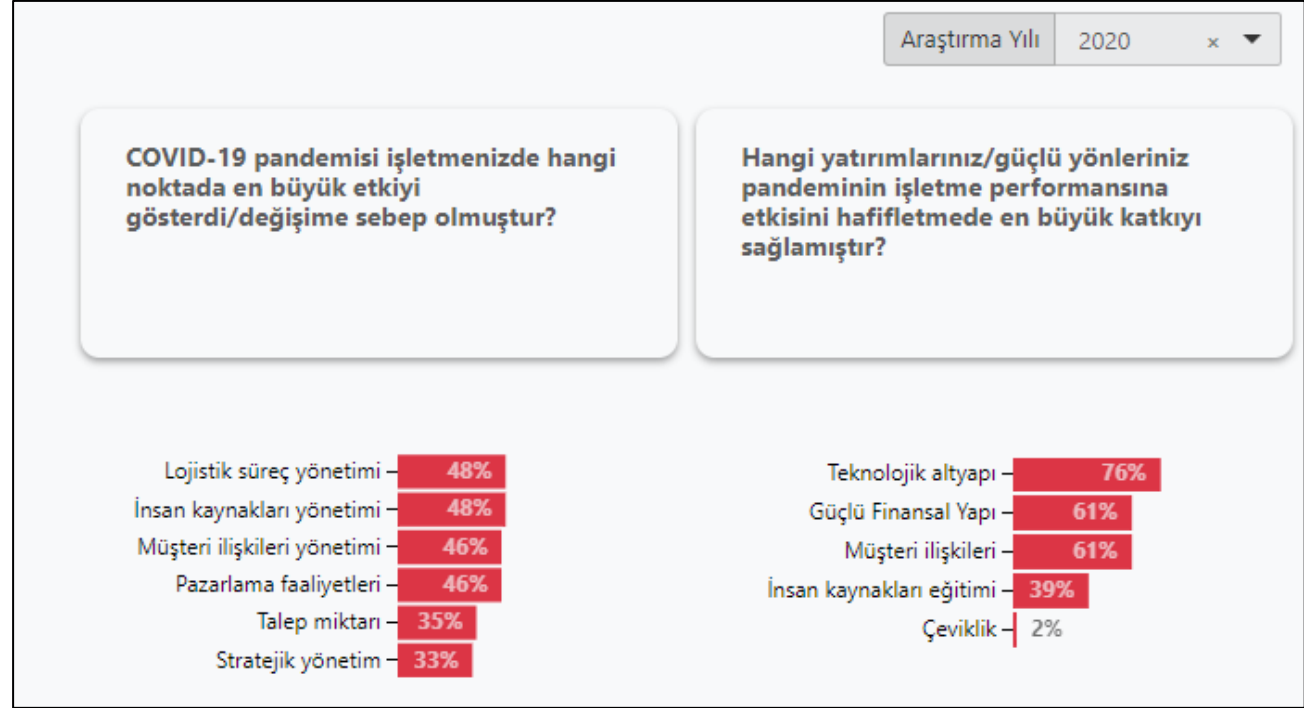
Kamu İlişkileri

- Geçen yıldan farklı olarak “altyapı sorunları (%48)” kamunun çözmesi beklenen sorunlar arasında ön sıralarda yer almıştır.
- Bunun sebebi mevcut altyapılardan, Covid-19 ile ortaya çıkan sorunlara üretilen çözümlerin uygulanmasında ve özellikle e-ticaret kanalında artan talebin karşılanmasında yeterli verimin alınamaması olarak değerlendirilebilir.
- Katılımcıların %64,8'inin geçmişte üniversite-sanayi işbirliği kapsamında proje gerçekleştirmediği, gerçekleştirenlerin ise %36,8'inin önümüzdeki yıl bu tür bir iş birliği içine girmeyi düşünmediği tespit edilmiştir.

Covid-19

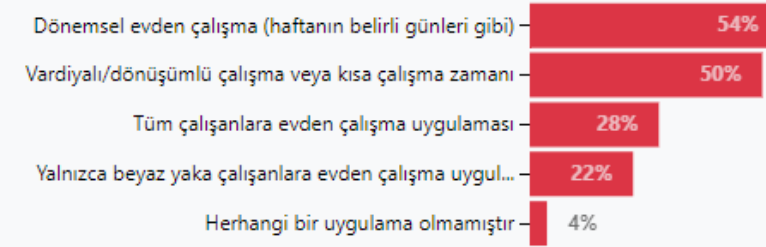
- 2020 yılına damgasını vuran koronavirüs pandemisinin olumsuz etkilerinin hissedildiği sektörlerin başında küresel lojistik sektörü geliyor.
- Salgın işletmelerde en çok “Lojistik süreç yönetimi (%48)”, “İnsan kaynakları yönetimi (%48)”, “Müşteri ilişkileri (%46)” ve “Pazarlama faaliyetleri (%46)” konularında etki ve göstermiştir.
- Salgınının sektöre yönelik talebe olan etkisinin yüksek olduğunu düşünenlerin oranı %35’tir.
- COVID-19 salgınının etkilerini azaltmak anlamında işletmeler sahip oldukları “Güçlü teknolojik altyapı (%76)”, “Güçlü finansal yapı (%61)” ve “Müşteri ilişkileri (%61)” konularının en büyük katkıyı sağladığını belirtmişlerdir.

Covid-19

- Salgından korunmak ve etkilerini en aza indirmek amacıyla işletmelerin büyük bir çoğunluğu “Dönemsel evden çalışma (haftanın belirli günleri gibi) (%54)” yöntemine başvurmuştur.
- Diğer alternatif çalışma yöntemleri arasında “Vardiyalı/dönüşümlü çalışma veya kısa çalışma zamanı (%50)” ve “Tüm çalışanlara evden çalışma uygulaması (%28)” tercih edilmiştir.
- Çalışan maliyetlerinin azaltılması konusunda işletmeler “Çalışma saatlerini azaltma (%37)”, “Ücretli izin (%33)” ve “Ücretsiz izin (%13)” gibi önlemler almıştır.
- Katılımcıların %31’i bu alandaki maliyetlerin azaltılması amacıyla işletmelerinde herhangi bir değişikliğin yapılmadığını belirtmiştir.

Çalışanlarınızı COVID-19 salgınından korumak için aldığınız önlemler arasında aşağıdakilerden hangileri yer almaktadır?

Çalışan maliyetlerinin iyileştirilmesi için aldığınız önlemler arasında aşağıdakilerden hangileri yer almaktadır?

